

Gussform für Knopfsicheln
(1000-700 v.Chr.)
© Landesamt für Archäologie Sachsen

BEGLEITPROGRAMM VORTRÄGE

- 09.01.2026** • Das ArchaeoTin-Projekt. Forschungen im Dienste von Welterbe und Denkmalpflege (Dr. Christiane Hemker)
 - 16.01.2026** • Zinnhandel in der Bronzezeit (Dr. Ken Massy)
 - 07.02.2026** • Vegetationsgeschichte und Montanarchäologie – Pollenanalysen im EU-Projekt ArchaeoTin (PD Dr. Michael Peters)
 - 21.02.2026** • Die böhmischen Zinnseifen und ihre archäologische Erforschung (Dr. Krystof Derner, M.A.)
- Ort** • Veranstaltungsraum "Bergschmiede" in der Zinngrube Am Sauberg 1, 09427 Ehrenfriedersdorf
Beginn jeweils 19 Uhr.

Museumspädagogische Angebote (ab 14. November 2025)

- Sonderführungen durch die Ausstellung mit anschließender Diskussion und Vertiefung
- Rohstoff-Seminare zum Thema "Zinn - Rohstoff der Zukunft?" mit dem Museumskoffer TIN CAN

Weitere Informationen zu Vorträgen und museumspädagogischen Angeboten finden Sie auf der Webseite der Zinngrube Ehrenfriedersdorf www.zinngrube-ehrenfriedersdorf.de

Interreg

Kofinanziert von
der Europäischen Union
Spolufinancováno
Evropskou unií

Sachsen – Tschechien | Česko – Sasko

ZWECKVERBAND SÄCHSISCHES INDUSTRIEMUSEUM

Am Sauberg 1

09427 Ehrenfriedersdorf

Telefon 037341 2557

kontakt@zinngrube-ehrenfriedersdorf.de

ZINNGRUBE
EHRENFRIEDERSDORF
BERGWERK · MUSEUM

ÖFFNUNGSZEITEN AUSSTELLUNG

Dienstag – Sonntag, Feiertage: 9.30 – 15.00 Uhr

(in den sächs. Schulferien bis 16.00 Uhr)

Montag: geschlossen (an Feiertagen normal geöffnet)

24., 25., 31. Dezember, 1. Januar: geschlossen

EINTRITTSPREISE AUSSTELLUNG

Erwachsene 7 €

Ermäßigte (Schüler, Auszubildende, Studierende) 5 €

IMPRESSUM

Herausgeber: Berg- und Greifensteinstadt

Ehrenfriedersdorf/ArchaeoTin

Text und Redaktion: Betina Meißner

Gestaltung: ö_konzept

Das ArchaeoTin-Projekt wird mit 3,5 Millionen Euro durch das Programm Interreg Sachsen - Tschechien 2021-2027 aus dem Europäischen Fonds für Regionale Entwicklung (EFRE) gefördert.

Zinnballen, Handelsware aus dem Erzgebirge (16. Jh.)

© National Maritime Archaeological Depot, BataviaLand,
Foto: T. Penders

Welterbe Montanregion
Erzgebirge/Krušnohoří

In Kooperation mit
Chemnitz
Kulturhauptstadt
Europas
2025

ZINN & SEIN ČLOVĚK a CÍN

Eine archäologische
Spurensuche im Erzgebirge
Archeologické doklady dobývání
cínu v Krušných horách

WANDERAUSSTELLUNG

des EU Interreg SN/CZ Projektes ArchaeoTin
Archäologie im Welterbe –
Zinnbergbaulandschaften

15.11.25-01.03.26

ZINNGRUBE EHRENFRIEDERSDORF

PUTOVNÍ VÝSTAVA

projektu EU Interreg SN/CZ ArchaeoTin
Archeologie ve světovém dědictví – krajiny
cínového hornictví

02.04.26-28.06.26

REGIONÁLNÍ MUZEUM V TEPLICÍCH

Mantelspangen aus Zinn (13. Jh.)

© Landesamt für Archäologie Sachsen,
M. Jehnichen

Archäologische Sondierungen in
der Sauschwemme für den Nachweis
prähistorischen Zinnbergbaus
© Foto: T. Kretschel

OHNE ZINN KEINE BRONZEZEIT

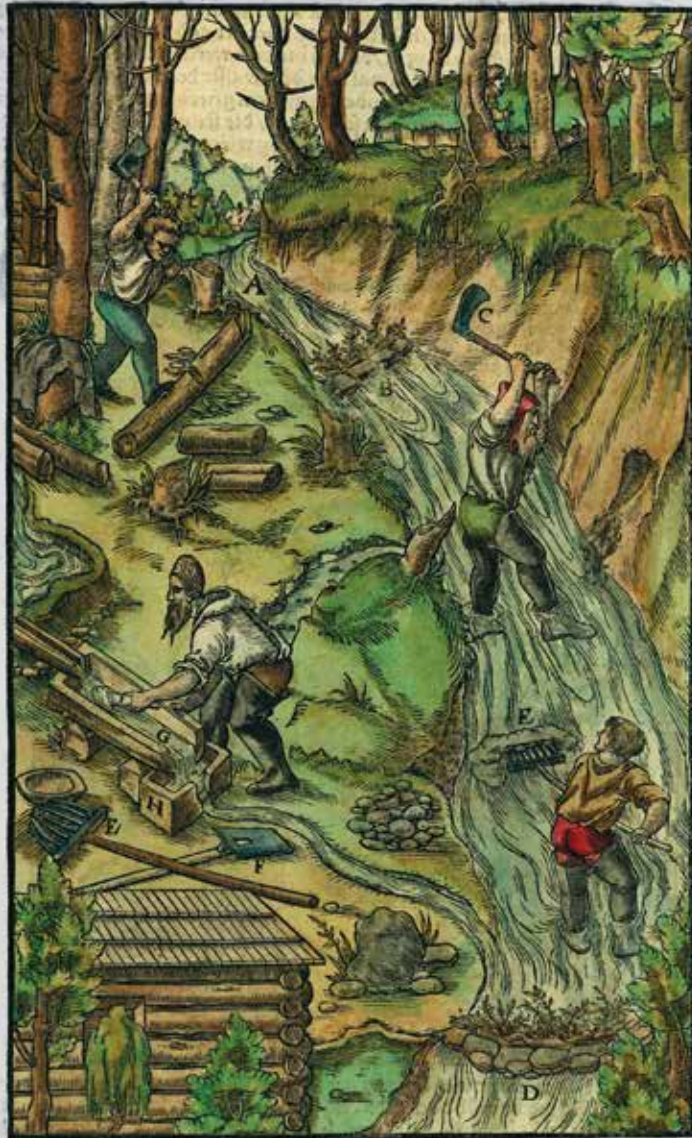
Sensationelle archäologische Befunde können endlich belegen: der seltene Rohstoff für die Herstellung von Bronze (neun Teile Kupfer, ein Teil Zinn) wurde bereits vor Jahrtausenden im Erzgebirge gewonnen. Wie haben Menschen dort von der Bronzezeit bis in die frühe Neuzeit Seifenzinn abgebaut und weiterverarbeitet? Welche sozialen, wirtschaftlichen und kulturellen Auswirkungen hatte der Handel mit diesem seltenen und daher begehrten Erz? Die Ausstellung präsentiert erste Ergebnisse des deutsch-tschechischen Forschungsprojektes ArchaeoTin.

Viele Zinnseifen befinden sich im UNESCO-Welterbe Montanregion Erzgebirge/Krušnohoří. Die Ausstellung zeigt, wie die interdisziplinäre Zusammenarbeit zwischen Montanarchäologie und unterschiedlichsten wissenschaftlichen Untersuchungs- und Analysemethoden denkmalschonend zu neuen Erkenntnissen führen kann.

Stangenbecherfragment (15. Jh.)

© Landesamt für Archäologie Sachsen, M. Jehnichen

Abbau von Zinnseifen, G. Agricola,
De re metallica libri XII (1556)

Dobývání cínu v rýžovišti, G. Agricola,
De re metallica libri XII (1556)
© Stadt- und Bergbaumuseum Freiberg, Inv.Nr. 48/51

Archeologické sondáže v
Sauschwemme s cílem dokázat pravěkou
těžbu cínu. © Foto: T. Kretschel

BEZ CÍNU BY NEBYLO DOBY BRONZOVÉ

Senzační archeologické nálezy mohou konečně dokázat, že vzácná surovina pro výrobu bronzu, složeného z 9 dílů mědi a 1 dílu cínu, byla těžena v Krušných horách již před tisíci lety. Jak zde lidé rýžovali a zpracovávali cín od doby bronzové až po raný novověk? Jaké sociální, ekonomické a kulturní dopady měl obchod s žádanou cínovou rudou? Výstava poprvé představuje výsledky tohoto německo-českého výzkumného projektu.

Mnoho rýžovišť cínu se nachází v Hornickém regionu Erzgebirge/Krušnohoří – součásti světového dědictví UNESCO. Výstava proto ukazuje, jak může spolupráce mezi montánní archeologií a širokou škálou vědeckých výzkumných a analytických metod vést k novým poznatkům a zároveň být co nejšetrnější k památkám.

Fragment cylindrického poháru (15. stol.)
© Státní úřad pro archeologii Sasko, M. Jehnichen

Odlévací forma na knoflíkové srpy
(1000-700 př. n.l.)
© Státní úřad pro archeologii Sasko

DOPROVODNÝ PROGRAM

- 09.01.2026** • Projekt ArchaeoTin. Výzkum ve službách světového dědictví a památkové péče (Dr. Christiane Hemker)
- 16.01.2026** • Obchod s cínem v době bronzové (Dr. Ken Massy)
- 07.02.2026** • Historie vegetace a montánní archeologie – pylové analýzy v projektu EU ArchaeoTin (PD Dr. Michael Peters)
- 21.02.2026** • Česká rýžoviště cínu a jejich archeologický výzkum (MUDr. Mgr. Kryštof Derner)

Ort • Konferenční místnost „Bergschmiede“ v Cínovém dole Ehrenfriedersdorf, Am Sauberg 1, 09427 Ehrenfriedersdorf. Začátek vždy v 19 hodin.

Vzdělávací nabídky muzea
(od 14. listopadu 2025)

- Speciální komentované prohlídky výstavou s následnými diskusemi a prohloubením vědomostí.
- Semináře na téma Cín – surovina budoucnosti? S využitím učebních pomůcek instalovaných v přenosném kufříku „TIN CAN“ neboli „plechovka“.

Další informace o přednáškách a muzejních vzdělávacích nabídkách naleznete na webových stránkách Cínového dolu Ehrenfriedersdorf: www.zinngrube-ehrenfriedersdorf.de

Interreg

Kofinanciert von
der Europäischen Union
Spolufinancováno
Evropskou unií

Sachsen – Tschechien | Česko – Sasko

ZWECKVERBAND SÄCHSISCHES INDUSTRIEMUSEUM

Am Sauberg 1
09427 Ehrenfriedersdorf
Telefon 037341 2557
kontakt@zinngrube-ehrenfriedersdorf.de

ZINNGRUBE
EHRENFRIEDERSDORF
BERGWERK · MUSEUM

OTEVÍRACÍ DOBA VÝSTAVY

úterý–neděle: 9:30–15:00
(během saských školních prázdnin do 16:00)
zavřeno (otevřeno jako obvykle o státních svátcích)
24., 25., 31. prosince, 1. ledna: zavřeno

VÝSTAVA VSTUPNÉHO

Dospělí 7 €
Snížené (žáci, učni, studenti) 5 €

IMPRESUM

Vydavatel: Berg- und Greifensteinstadt
Ehrenfriedersdorf/ArchaeoTin
Text a redakce: Betina Meißner
Design: ö_konzept

Projekt ArchaeoTin je financován částkou 3,5 milionu eur prostřednictvím programu Interreg Česko - Sasko 2021–2027 z Evropského fondu pro regionální rozvoj (EFRR).

Cínové svítky, obchodní zboží z Krušných hor (16. stol.)
© National Maritime Archaeological Depot, BataviaLand,
Foto: T. Penders

Regionální muzeum
v Teplicích

ArchaeoTin
Archaeological Depot
BataviaLand

PURPLE PATH

Ehrenfriedersdorf
Berg- und Greifensteinstadt

In Kooperation mit
Chemnitz
Kulturhauptstadt
Europas 2025